

Αγγελική Δαρδιάση

οι ΜΕΓΑΛΟΙ...
μικροί

μαέστρο

οι

μουσικοί

εικονογράφηση
Σοφία Παπαδοπούλου

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΥΛΙΚΟ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΘ

Στη σειρά «**Οι ΜΕΓΑΛΟΙ... μικροί**» θα συναντήσουμε ιστορίες εμπνευσμένες από την προσωπικότητα και τα βιογραφικά στοιχεία σημαντικών Ελλήνων κι Ελληνίδων στην παιδική τους ηλικία. Ιστορίες για εκείνους τους Μεγάλους που, ως μικροί, αντιμετώπισαν κάποια μικρή ή μεγαλύτερη δυσκολία η οποία πιθανότατα έπαιξε τον δικό της ρόλο στη διαμόρφωση της προσωπικότητάς τους ή και στην πορεία της ζωής τους. (Επειδή ακόμα κι όταν είσαι μικρός/ή μπορείς να αγωνίζεσαι, να μην το βάζεις κάτω και να προχωράς – αφού τα όποια εμπόδια είναι για να τα προσπερνάμε!) Ιστορίες για να μας εμπνέουν και να εμπνέουμε.

Στις διηγήσεις του βιβλίου **Οι μουσικοί** συναντάμε εμβληματικές μορφές από τον χώρο της μουσικής: τους μικρούς **Νίκο Σκαλκώτα, Βασίλη Τσιτσάνη, Μαρίκα Νίνου, Μαρία Κάλλας, Μίκη Θεοδωράκη, Μάνο Χατζιδάκι, Δόμνα Σαμίου, Νίκο Ξυλούρη** και **Αρλέτα**. Εμείς καλούμαστε να τους γνωρίσουμε και να τους «καταλάβουμε» μέσα από κάποια περιπέτεια που είχαν ως παιδιά.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

- Η μουσική είναι μία, αλλά υπάρχουν πολλά και διαφορετικά είδη. Γνωρίζεις κάποια (π.χ. παραδοσιακή, κλασική, ροκ, ποπ);
- Η μουσική ανέκαθεν συνόδευε τις καθημερινές δραστηριότητες των ανθρώπων αλλά και τις πιο σημαντικές στιγμές τους. Μπορείς να κάνεις μια έρευνα και να δώσεις κάποια παραδείγματα (π.χ. νανουρίσματα, τραγούδια του γάμου, θρήνοι);
- Ποια είδη μουσικής σου αρέσει να ακούς;
- Στον ελεύθερο χρόνο σου ακούς μουσική; Γιατί; Ποια είναι τα συναισθήματά σου ή/και οι σκέψεις σου όταν ακούς τη μουσική που σου αρέσει; Έχεις συνδυάσει την ακρόαση της μουσικής με κάποιες ιδιαίτερες στιγμές σου; Για παράδειγμα, ακούς περισσότερη μουσική όταν είσαι χαρούμενος/η ή το αντίθετο; Σε βοηθάει η μουσική και αν ναι με ποιον τρόπο;

οι ΜΕΓΑΛΟΙ...
μικροί

οι
μουσικοί

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Οι πρωταγωνιστές του βιβλίου

- Ποια συναισθήματα και ποιες σκέψεις σου προκάλεσε η ανάγνωση των ιστοριών; Πόσο διαφορετικοί/ές από σένα ή από τους συμμαθητές και τις συμμαθήτρίες σου είναι οι πρωταγωνιστές και οι πρωταγωνίστριες των ιστοριών που διάβασες; Διακρίνεις ομοιότητες και διαφορές κι αν ναι ποιες είναι αυτές;
- Οι ιστορίες του βιβλίου βασίζονται σε πραγματικά περιστατικά της ζωής των μεγάλων αυτών προσωπικοτήτων ή αντλούν έμπνευση από αυτά. Ποια περιστατικά πιστεύεις ότι μπορεί να είναι πραγματικά; Μπορείς να το εξακριβώσεις συγκρίνοντάς τα με τα βιογραφικά στοιχεία που θα βρεις στο βιβλίο για καθέναν και καθεμιά.
- Πόσο πιο δύσκολη ή πιο εύκολη πιστεύεις ότι ήταν η ζωή των παιδιών εκείνης της εποχής σε σχέση με τη ζωή των παιδιών σήμερα; Υπάρχουν και σήμερα παιδιά που βιώνουν ανάλογη παιδική ηλικία; Πόσο πιστεύεις ότι έχει αλλάξει η ζωή των παιδιών στη σημερινή Ελλάδα –και όχι μόνο– σε σύγκριση με τη ζωή που έζησαν οι ήρωες του βιβλίου; Σε ποιον βαθμό μπορεί να επηρεάσει και τη μετέπειτα πορεία των παιδιών το κοινωνικό, οικονομικό, εκπαιδευτικό-πολιτισμικό περιβάλλον στο οποίο μεγαλώνουν;
- Παρά τις διαφορές της σημερινής κοινωνίας με την κοινωνία εκείνης της εποχής, πιστεύεις ότι μπορείς να βρεις κάποια κοινά σημεία ή κοινές εμπειρίες, προσωπικές ή φίλων και γνωστών σου, με εκείνες των παιδιών στις ιστορίες που διάβασες;
- Μπορείς να εντοπίσεις στον εαυτό σου ή σε φίλους και συμμαθητές σου τόσο τα θετικά όσο και τα αρνητικά χαρακτηριστικά των ηρώων του βιβλίου;
- Αν βασιστείς στα χαρακτηριστικά και σε όσα γνωρίζεις για τις ικανότητες ή τα όνειρα και τις επιθυμίες που έχεις εσύ ή κάποιος/α από τους φίλους και τους συμμαθητές σου, μπορείς να φανταστείς πώς θα είστε ως μεγάλοι; Στη συνέχεια μπορείς να γράψεις μια ιστορία με πρωταγωνιστή τον εαυτό σου ή κάποιον/α που γνωρίζεις στην οποία θα παρουσιάζεις πώς θα μπορούσατε να είστε ως μεγάλοι.
- Είναι μια καλή ευκαιρία να κάνεις κι εσύ μια έρευνα στο διαδίκτυο, σε βιβλιοθήκες και δισκοθήκες, και να βρεις φωτογραφίες ή οπτικοακουστικό υλικό που σχετίζεται με τα πρόσωπα που αναφέρονται στο βιβλίο. Θα μπορούσες να διαλέξεις κάποια από αυτά και να τα παρουσιάσεις στην τάξη σου, στους φίλους ή και στην οικογένειά σου. Μην ξεχάσεις ν' αναφερθείς στους λόγους που σε ώθησαν να τα επιλέξεις, καθώς και στα συναισθήματα και τις σκέψεις που σου δημιούργησαν.

Η αξία της μουσικής

- Πού και πώς νομίζεις ότι βοήθησε η ενασχόληση με τη μουσική τους μικρούς ήρωες των ιστοριών του βιβλίου; Πού και πώς νομίζεις ότι μπορούν να βοηθήσουν εσένα και γενικότερα τα παιδιά, καθώς και τους μεγάλους;
- Πιστεύεις ότι η κλίση μας σε κάτι –καλλιτεχνικό ή μη– υπάρχει από την παιδική μας ηλικία ή μπορεί να εμφανιστεί κι αργότερα; Είναι εύκολο να αντιληφθούμε την όποια κλίση μας;
- Ποια από τα όργανα ή είδη μουσικής με τα οποία ασχολήθηκαν μεγαλώνοντας οι πρωταγωνιστές των ιστοριών που διάβασες γνώριζες και ποια όχι; Ποια είναι αυτά; Καταγράψτε τα, ακούστε χαρακτηριστικά δείγματα καθενός από αυτά και συζητήστε στην τάξη ποια προτιμάτε και για ποιον λόγο.
- Αν θέλεις, μπορείς να κάνεις μεγαλύτερη έρευνα και να παρουσιάσεις στην τάξη σου κάποιο είδος μουσικής που γνωρίζεις και κάποιο που γνώρισες πρόσφατα.
- Κάθε λαός έχει τη δική του μουσική και τα δικά του τραγούδια, ακόμα και τα δικά του χαρακτηριστικά μουσικά όργανα. Μπορείς να βρεις τέτοια παραδείγματα; Για παράδειγμα, η κιθάρα φλαμέγκο ή τα χάλκινα πνευστά στη μουσική βαλκανικών χωρών. Από τι πιστεύεις ότι επηρεάστηκε η μουσική κάθε λαού; Θεωρείς ότι επέδρασε η γεωγραφία, αλλά και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περιοχής; Ακούστε στην τάξη μουσικές από διάφορες χώρες του κόσμου. Άραγε μπορείτε να διακρίνετε κάποιες διαφορές ή και κοινά χαρακτηριστικά;

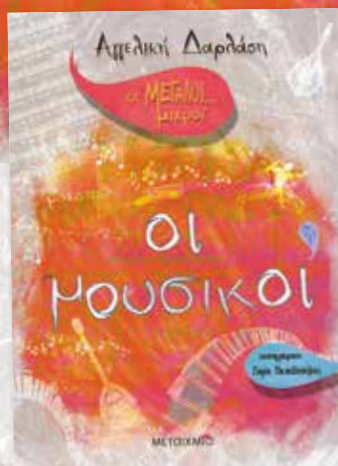

οι ΜΕΓΑΛΟΙ...
μικροί

οι
μουσικοί

Ιστορίες εμπνευσμένες
από την προσωπικότητα και τα βιογραφικά
στοιχεία σημαντικών Ελλήνων
κι Ελληνίδων μουσικών στην παιδική τους
ηλικία. Ιστορίες για εκείνους
τους Μεγάλους που ως μικροί
αντιμετώπισαν κάποια μικρή ή μεγαλύτερη
δυσκολία που πιθανότατα έπαιξε τον δικό
της ρόλο στη διαμόρφωση της
προσωπικότητάς τους ή και στην πορεία
της ζωής τους.

Κυκλοφορεί
από τις εκδόσεις
ΜΕΤΑΙΧΜΙΘ
ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΕ Η ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ
ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΔΑΡΛΑΣΗ**.

ΜΕΤΑΙΧΜΙΘ